

Uchwała nr 102/21
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 6 lipca 2021 r.

w sprawie „Oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o sytuację społeczną i demograficzną Województwa Mazowieckiego za 2020 rok”

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 oraz z 2021 r. poz. 1038) oraz art. 16a w związku z art. 21 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803) – uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się przedstawioną przez Zarząd Województwa Mazowieckiego „Ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o sytuację społeczną i demograficzną Województwa Mazowieckiego za 2020 rok”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Mazowieckiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Mazowieckiego

Ludwik Rakowski

Uzasadnienie

Przygotowanie oceny zasobów pomocy społecznej jest zadaniem samorządu województwa realizowanym na podstawie art. 21 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Artykuł ten wskazuje, że do zadań samorządu województwa należy sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej, na podstawie ocen sporządzonych przez gminy i powiaty z obszaru województwa, uwzględniającej kwestie i problemy społeczne wynikające z przyjętej strategii wraz z projektami regionalnych programów pomocy społecznej, wspierających samorządy lokalne w działaniach na rzecz ograniczania zjawiska ubóstwa i przekazanie jej właściwemu wojewodzie do 31 lipca każdego roku. Ponadto, zgodnie z art. 16a ww. ustawy, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku, do 30 kwietnia, odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu, a do 30 czerwca sejmikowi województwa, ocenę zasobów pomocy społecznej. Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

Ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o sytuację społeczną i demograficzną Województwa Mazowieckiego za 2020 rok (dalej: „Ocena zasobów pomocy społecznej”), opracowaną w formie wojewódzkiego raportu zbiorczego wraz z rekomendacjami, przygotowało Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej (dalej: „MCPS”). Dane do sporządzenia dokumentu zostały zebrane przy pomocy jednolitego w skali całego kraju formularza umieszczonego w systemie informatycznym Centralnej Aplikacji Statystycznej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Dane zebrane w formularzach Oceny zasobów pomocy społecznej posłużyły do sporządzenia raportu, który zawiera:

- 1) dane liczbowe opisujące demografię, rynek pracy, osoby korzystające z pomocy społecznej, przyznane zasiłki i świadczenia pomocy społecznej,
- 2) wybrane usługi świadczone w ramach aktywnej integracji i systemu wsparcia rodziny,
- 3) instytucje pomocy społecznej,
- 4) koszty prowadzenia i utrzymania zasobów pomocy społecznej
- 5) aktywność projektowo-konkursową jednostek organizacyjnych pomocy społecznej na Mazowszu.

Podobnie, jak w roku ubiegłym, dokument opisujący mazowiecką pomoc społeczną za 2020 rok został przedstawiony z podziałem na dwie odrębne jednostki statystyczne – region mazowiecki regionalny i region warszawski stołeczny. Materiał badawczy w Ocenie zasobów pomocy społecznej został uzupełniony o informację o zainteresowaniu gmin województwa mazowieckiego utworzeniem centrum usług społecznych oraz kolejną edycję Mazowieckiego Barometru Ubóstwa i Wykluczenia Społecznego¹. W ostatniej części opracowania umieszczone zostały wnioski i rekomendacje w formie tzw. Kart powiatów, które zawierają wybrane dane o pomocy społecznej w układzie powiatowym oraz mapy obrazujące rozmieszczenie jednostek pomocy i aktywnej integracji na terenie województwa mazowieckiego.

Ocena zasobów pomocy społecznej jest dla samorządów terytorialnych nie tylko materiałem ułatwiającym planowanie budżetu w zakresie polityki społecznej na kolejny rok, ale także ważnym źródłem wiedzy na temat zasobów i deficytów społeczności lokalnych w zakresie spraw społecznych. Jest także dokumentem ułatwiającym gminom i powiatom przygotowanie i wytyczanie kierunków dalszego rozwoju działań pomocowych, aktywizujących oraz usług społecznych. Dane zebrane w ramach Oceny zasobów pomocy społecznej wykorzystywane będą:

- w procesie opracowywania Strategii Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2021–2030;

¹ Narzędzie służące określeniu zjawiska ubóstwa i cyklicznej analizie obszarów zagrożonych ubóstwem w województwie mazowieckim.

- w procesie opracowywania strategii rozwiązywania problemów społecznych i przygotowywania programów pomocowych przez gminy, powiaty i organizacje pozarządowe;
- jako źródło danych do przygotowania projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2021–2027 (dalej: „RPO WM 2021–2027”);
- do diagnozy potrzeb w zakresie usług społecznych, niezbędnej do sformułowania koncepcji utworzenia centrum usług społecznych na terenie gminy.

Od marca 2020 r. przed całym społeczeństwem, w tym systemem pomocy społecznej na Mazowszu, stało nowe wyzwanie, polegające na przeciwdziałaniu skutkom wystąpienia koronawirusa SARS-CoV-2 i wywołaną przez niego chorobą o nazwie COVID-19. Priorytetem dla władz województwa stało się ograniczanie rozprzestrzeniania się choroby. Jednocześnie ważnym stało się, by jednostki organizacyjne pomocy społecznej zachowały ciągłość realizacji dotychczasowych zadań, ale także przyjęły na siebie zadania nowe, głównie związane z zapewnieniem pomocy osobom izolowanym, pozostającym w kwarantannie lub opuszczającym placówki służby zdrowia. Dane w raporcie ukazują stan mazowieckiej pomocy społecznej na koniec grudnia 2020 r. i uwzględniają społeczne skutki pandemii. Ponadto w rozdziale VI zostały przedstawione najważniejsze działania Samorządu Województwa Mazowieckiego realizowane przez MCPS w zakresie przeciwdziałania jej negatywnym skutkom.

Z uwagi zarówno na merytoryczną wartość Oceny zasobów pomocy społecznej, jak też na konieczność wypełnienia obowiązku ustawowego, zasadne jest podjęcie uchwały w przedmiotowej sprawie.